

Gólyafészket láttál? Küldd el az MME-nek az adatokat!

Idén zajlik a 8. nemzetközi, egyben 15. hazai országos fehérgólya-felmérés, amelyben bárki részt vehet! Sőt, kérjük, hogy ha gólyafészket lát, küldje el nekünk az adatokat! A következő két hét, tehát július első fele a legfontosabb időszak, hiszen a fiókák már nagyobbak, de még a fészkekben állnak, így könnyű a számlálás!

Mire kíváncsi az Egyesület?

- Hol van lakott vagy lakatlan gólyafészkek, de akár üres fészektartó;
- volt-e költés idén;
- ha igen, hány fióka repült ki;
- volt-e gyűrűs gólya?

Hogyan tud gólyafészkekkel kapcsolatos bármely adatot beküldeni?

- A könnyen kezelhető [Gólyales](#) okostelefonos TURDUS mobiltelefonos alkalmazásban, amelyben térkép nézetben is kereshetők a fészkek és fotókat is lehet feltölteni.
- Az adatbázisunk számítógépen használható felületén: <https://termeszeten.mme.hu/#/golyales> oldalon

Mindkét felületen (ugyanaz a) regisztráció szükséges!

Az alábbi videóknak segítséget szeretnénk adni a TURDUS app, illetve az internetes adatbázis használatához, lépésről lépésre bemutatjuk a működést:

- [Így használd a Gólyalest a Turdus applikációban! - Útmutató](#)
- [Így használd a Gólyales adatbázist - Útmutató](#)

A gólyafelmérések története

Magyarországon 1941-ben volt az első országos gólyafelmérés, majd 1958 óta ötévente felméri a madárvédelmi szervezetek a fehér gólyák állományát. Mivel 1973 helyett, a nemzetközi felméréshez igazodva éppen az MME megalakulásának évében, 1974-ben volt a soron következő census, az aktuális fészekszámlálás idén, 2024-ben esedékes.

A felmérések során mindig sok adatot küldtek azok, akik nem szakemberek, de szeretik a madarakat. A Madártani Intézet 1941-ben például a tanítókat vonta be az adatgyűjtésbe, 1958-tól pedig a postásokat. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) 1974-es megalakulásakor önkéntesek és a nemzeti park-igazgatóságok bevonásával vette át a census szervezését.

Az adatokra azért van szükség, hogy nyomon követhessük az állomány változását, a veszélyeztető tényezőket és ezek alapján megtervezhessék a gólyák védelmét a szakemberek. A nyolc évtizede 16 ezer páros állomány ugyanis alig negyedére csökkent 2019-re, a legutóbbi országos fészekszámlálás idejére.

Hogyan zajlik a felmérés?

A legfontosabb adat a fészkelőpárok száma, amit településenként összesítenek a madarászok, ezért egy-egy falu vagy város összes fészkének a felderítése az ideális – de már egy-egy fészkekről való tudósítás is hasznos közreműködést jelent, hiszen lehet, hogy éppen az kerül el a szakemberek

figyelmét! Július első felében szerezhető be a legtöbb információ, hiszen ekkor már állnak a fészekben és könnyen számolhatók a fiókák is. A fészkelőhelyek adatai viszont egész évben gyűjthetők.

Az adatbázis használata

A legegyszerűbb az MME által fejlesztett Turdus okostelefonos alkalmazás letöltése, amely [Android](#) és [iOS](#) rendszeren is elérhető, az MME és Turdus szavakra keresve. Ebben fészeklista és térkép nézetben is kereshetők a már ismert fészkelőhelyek, amelyek lehetnek üres fészektartók és „rendes” fészkek is. Az adatok rögzíthetők a <https://termeszeten.mme.hu/#/golyales> oldalon is.

Négy helyen van lehetőség adatok feltöltésére:

- **A fészkek alapadatai** >> Itt található a fészkek címe, aljzata. Ezeket módosíthatjuk is, ha pontatlanul szerepelnek az adatbázisban, vagy például villanyoszlopot cseréltek a fészkek alatt. Új fészkek rögzítésére is van lehetőség, de ezt csak akkor tegyük, ha meggyőződünk, hogy nincs fent az adatbázisban az adott helysín!
- **Megfigyelési adatok** >> Ide tölthetők fel egy-egy napi megfigyelési adatok, melyek fontos információkkal szolgálhatnak a fészkek és lakói sorsának alakulásáról. Ide kerülhet a gólyák érkezésének vagy a fiókák kikelésének a dátuma, itt lehet az esetleges balesetekről hírt adni. Ha nem vagyunk biztosak a fiókák számában, mert például még kicsik vagy szél miatt lelapulnak, megadható az is, hogy minimum hány fióka van a fészekben. Itt van lehetőség gyűrűs gólya észleléséről is információt adni.
- **Költési eredmények** >> Az adott évre vonatkozó „végeredmény” adható meg itt, általában a kirepülő fiókák (ezek a már ácsorgó, félidőn túli nagy fiókák – nem csak a tényleg kirepült fiatalok) és a fészkek vastagsága (az alja és a teteje közti függőleges távolság) kerül ide. Utóbbi megbecsléséhez segítség, hogy a fészektartók átmérője 105-110 cm.
- **Képek a gólyafészkekről** >> A fészkekről készíthetünk és tölthetünk fel fotókat. Az ideális fotó a fészkek azonosítására is alkalmas, tehát például az egész villanyoszlopot mutatja, a háttérben az utcaképpel.

Néhány gyakorlati tanács:

Nagyon fontos, hogy egy fészkelőhely csak egyszer szerepeljen az adatbázisban. Új fészkek rögzítése előtt meg kell róla győződni, hogy nincs-e fent az adatbázisban az adott helysín. Ha korábban koordináta nélkül került az adatbázisba egy fészkek, akkor csak a lista nézet alján látható.

A *van fészkek / nincs fészkek* kérdés a fészkekanyag meglétére vonatkozik. Ha adott helysínen nem találunk fészektartót sem, akkor tekintjük megszűntnek a fészkelőhelyet. Ez a megfigyelések közt a megjegyzés rovatban, vagy a honlap hibabejelentő gombjára kattintva jelenthető.

Veszélyes oszlop alatt az úgynevezett középfeszültségű oszlopokat értjük. A fészkeket tartó 8 m magas oszlopokkal szemben ezek 10-12 m magas, általában külterületen futó, de belterületekre is benyúló hálózatszakaszok. Ezeken található például a transzformátorok. A „sima” villanyoszlopokat nem kell jelölni az adatbázisban.

Kérdés esetén a monitoring@mme.hu e-mail címre írhatnak, de az adatokat – mivel várhatóan nagy számban érkezne be és a címek alapján nagyon sokszor nem azonosíthatók a fészkek – kérjük ne küldjenek ide, hanem az adatbázisba töltsék fel!

Köszönjük, a gólyák nevében is!

Sajtókapcsolat:

- Orbán Zoltán
- orban.zoltan@mme.hu

© Fotó: Orbán Zoltán

Eredeti tartalom: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/13862/golyafeszket-lattal-kuldd-el-az-mme-nek-az-adatokat/>